

**STATISTISKO PĀRSKATU APKOPOJUMS PAR 2021.GADĀ
LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS RESORA VEIKTAJIEM
PUBLISKAJIEM IEPIRKUMIEM**

Ievads

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments veic iesniegto iepirkumu pārskatu apkopošanu, analizē statistisko informāciju par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk – NBS), publiskajiem iepirkumiem, kā arī reizi gadā sagatavo statistisko pārskatu apkopojumu, lai informētu par iepirkumiem Aizsardzības ministrijā, tās padotības iestādēs un NBS.

Iepirkumu statistikas galvenais uzdevums ir izveidot vienotu informācijas sistēmu par aizsardzības resorā notiekošajiem procesiem iepirkumu jomā, izmantojot starptautiski atzītus metodoloģijas principus.

Šajā apkopojumā ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem statistikas pārskatiem (Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumu Nr. 102 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapu paraugiem iepirkumu jomā un veidlapu iesniegšanas un aizpildīšanas kārtību" veidlapas Nr. 1-PIL¹ un Nr. 3-ADJIL²) par 2021. gadā veiktajiem iepirkumiem un noslēgtajiem līgumiem. Papildus ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem pārskatiem un noslēgtajiem līgumiem, kuru līgumcena³ pārsniedz 10 000 eiro, pamatojoties uz Aizsardzības ministrijas 2021. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 41-NOT "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" 9. pielikumu.

Saskaņā ar iepriekšminētajiem 41-NOT Aizsardzības ministrija, tās padotības iestādes, t.sk. NBS, katru gadu līdz 1. martam iesniedz Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamentam pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 3-ADJIL), bet līdz 1. aprīlim iesniedz pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 1-PIL), kā arī aizpildītu 41-NOT 9.pielikuma veidlapu.

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments par 2021. gadu ir apkopojis 35 iesniegtos pārskatus, no kuriem 14 ir veidlapas Nr. 1-PIL pārskati, 9 – veidlapas Nr. 3-ADJIL pārskati un 12 - 41-NOT 9.pielikuma veidlapas pārskati.

Pārskata 1. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot PIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumiem 2021. gadā, kas veikti saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu (turpmāk – PIL). Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas, kā arī skatīts iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis.

Pārskata 2. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot ADJIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumiem 2021.

¹ Veidlapa Nr. 1-PIL (Publisko iepirkumu gada pārskats)

² Veidlapa Nr. 3-ADJIL (Pārskats par pasūtītāju veiktajiem iepirkumiem aizsardzības un drošības jomā)

³ Līgumcena – Publisko iepirkumu likumā un Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumā definēta kā kopējā samaksa par iepirkuma līguma izpildi, kurā ietverti visi piemērojamie nodokļi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

gadā, kas veikti saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (turpmāk – ADJIL). Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas un tāpat skatīts arī iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis

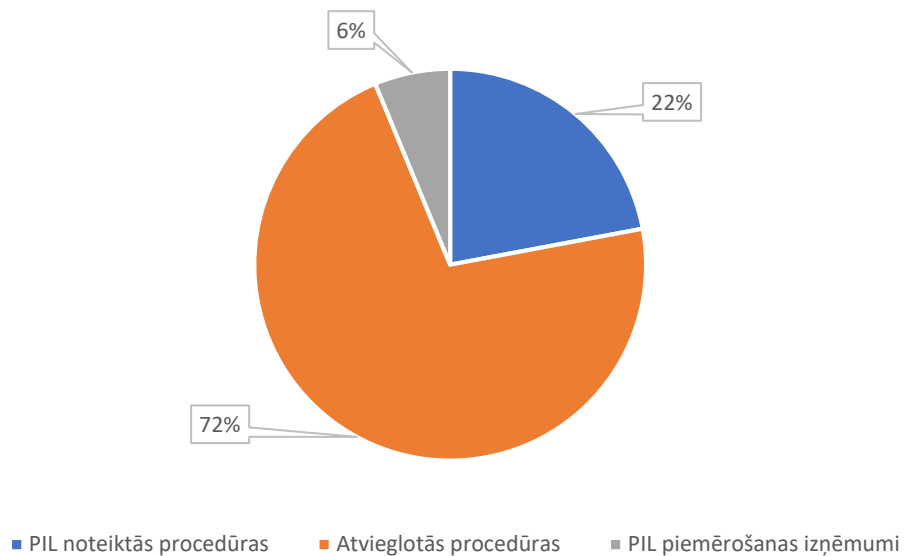
Pārskata 3. nodaļā “Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL” un 4. nodaļā “VAMOIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi” sniegts apkopojums par visiem 2021. gadā veiktajiem iepirkumiem, analizēta iepirkumu dinamika 2017.–2021. gadā, piemērojot gan PIL, gan ADJIL. Papildus skatīta Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra (turpmāk – VAMOIC) kā centralizētā iepirkumu veicēja darbība iepirkumu veikšanā 2019. – 2021. gadā. Ņemot vērā, ka sākot ar 2021. gada 1. janvāri VAMOIC tika sadalīts divās iestādēs – Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrā (turpmāk – VALIC) un VAMOIC, 2021. gada dati ir apkopojums par VALIC un VAMOIC. Tāpat apkopoti 2021. gadā uzsāktu iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli.

1. Iepirkumi, piemērojot PIL

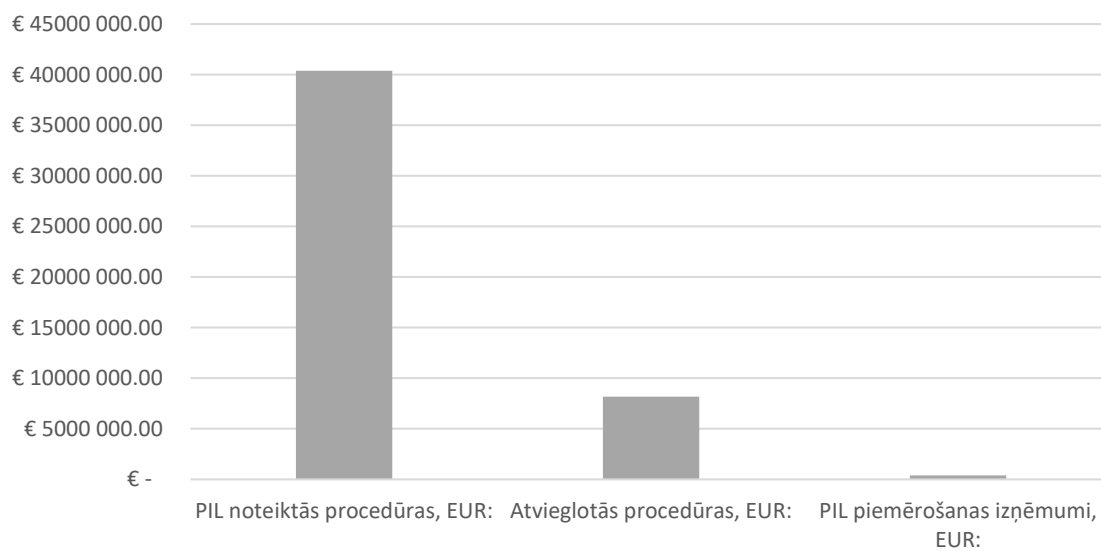
2021. gadā pabeigto iepirkumu procedūru, piemērojot PIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot PIL noteiktās procedūras:			
Virs ES līgumcenu sliekšņa			
Atklāts konkurss	26	€ 18 265 049.82	
Slēgts konkurss	1	€ 9 133 000.00	
Konkursa procedūra ar sarunām			
Konkursa dialogs			
Inovācijas partnerības procedūra			
Sarunu procedūra			
Zem ES līgumcenu sliekšņa			
Atklāts konkurss	30	€ 11 324 557.42	
Slēgts konkurss	1	€ 85 992.00	
Konkursa procedūra ar sarunām			
Konkursa dialogs	1	€ 60 742.98	
Inovācijas partnerības procedūra			
Sarunu procedūra	1	€ 1 510 820.00	
Kopā	60	€ 40 380 162.22	22 %
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
PIL 9. pants	193	€ 7 921 433.68	
PIL 2. pielikumā ietvertie pakalpojumu iepirkumi	2	€ 242 355.00	
Kopā	195	€ 8 163 788.68	72 %
Likuma piemērošanas izņēmumi:			
PIL 3. panta kārtībā	5	€ 46 900.00	
PIL 5. panta kārtībā	12	€ 346 891.00	
Kopā	17	€ 393 791.00	6 %
Maksājumi, izmantojot EIS		€ 10 328 371.00	
PAVISAM KOPĀ	272	€ 59 266 113.00	

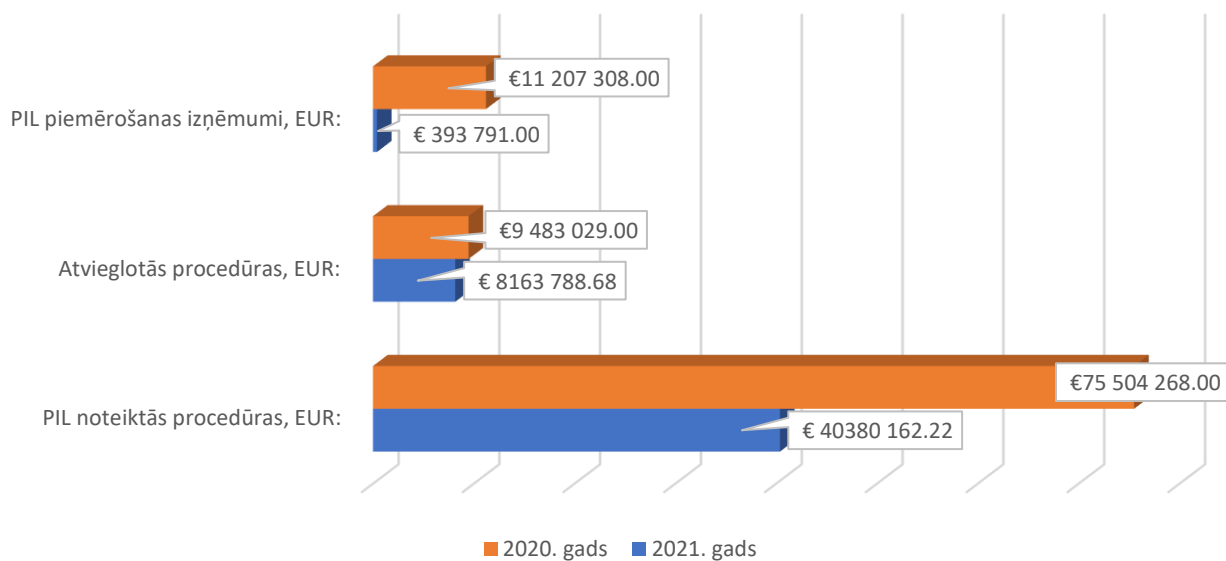
2021. gadā veikto iepirkumu procedūru skaits, piemērojot PIL

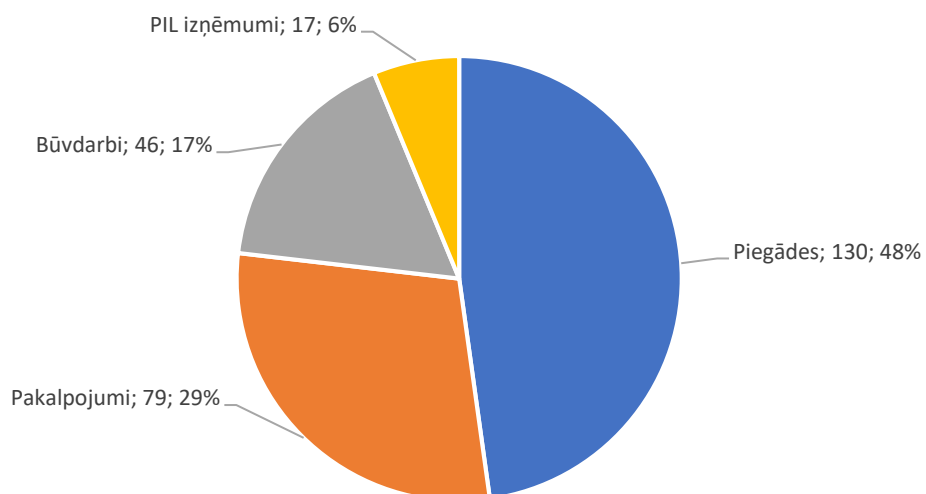
2021. gadā veikto iepirkumu summas, piemērojot PIL, EUR bez PVN

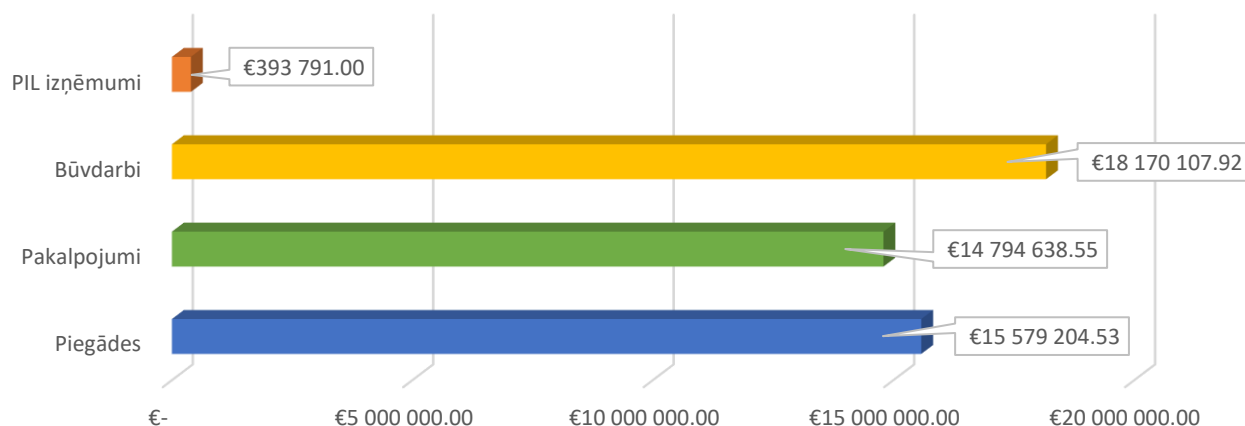
2021. un 2020. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot PIL, līgumu summas, EUR bez PVN

2021. gadā PIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc iepirkumu priekšmeta veida

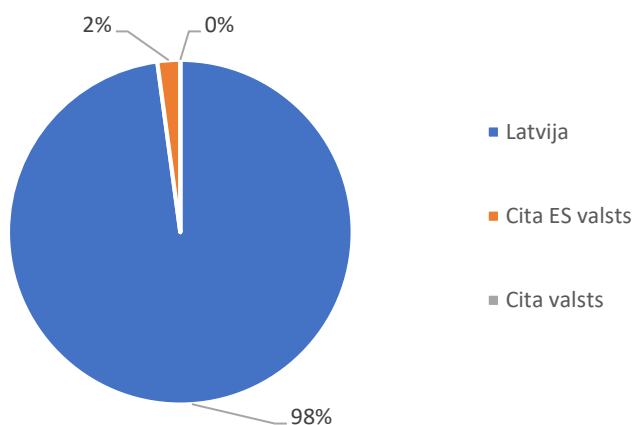
2021. gadā PIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc noslēgto līgumu summas
(EUR bez PVN)

**Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2021. gada PIL iepirkumos
(bez PIL 3., 5. panta izņēmumiem un bez PIL 2.pielikuma ietvaros
noslēgtajiem līgumiem)**

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Latvija	320	€ 47 960 757.66
cita ES valsts	7	€ 274 903.76
cita valsts	0	€ 0
PAVISAM KOPĀ	327	€ 48 235 664.42

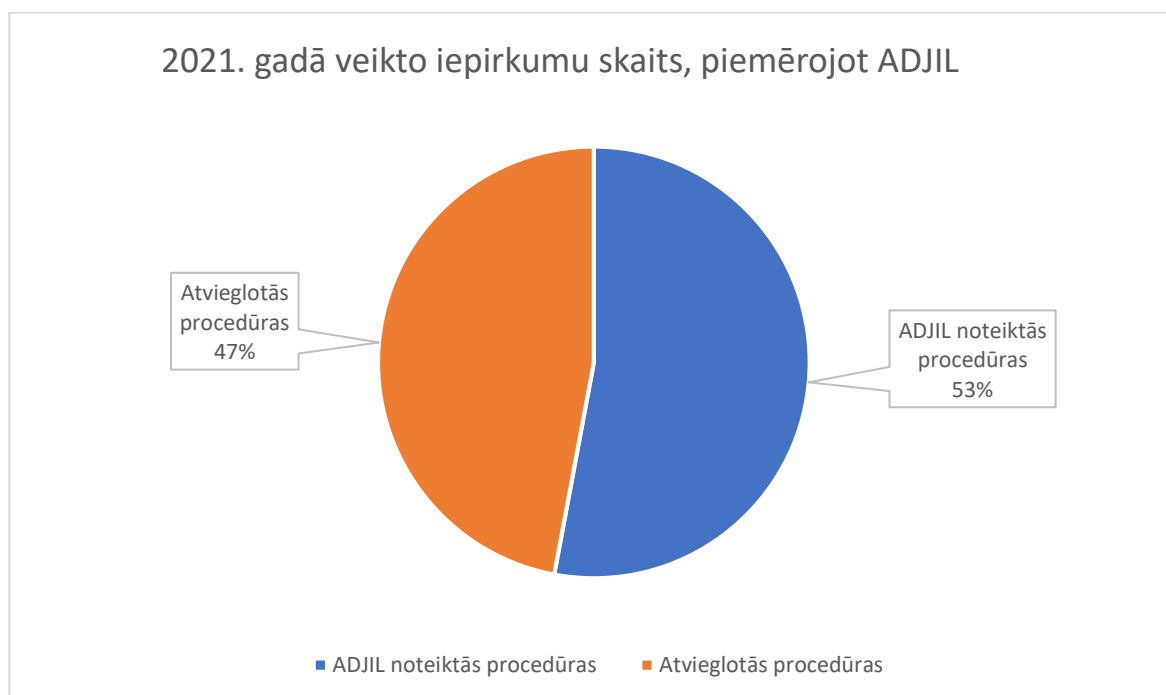
Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2021.
gada PIL iepirkumos

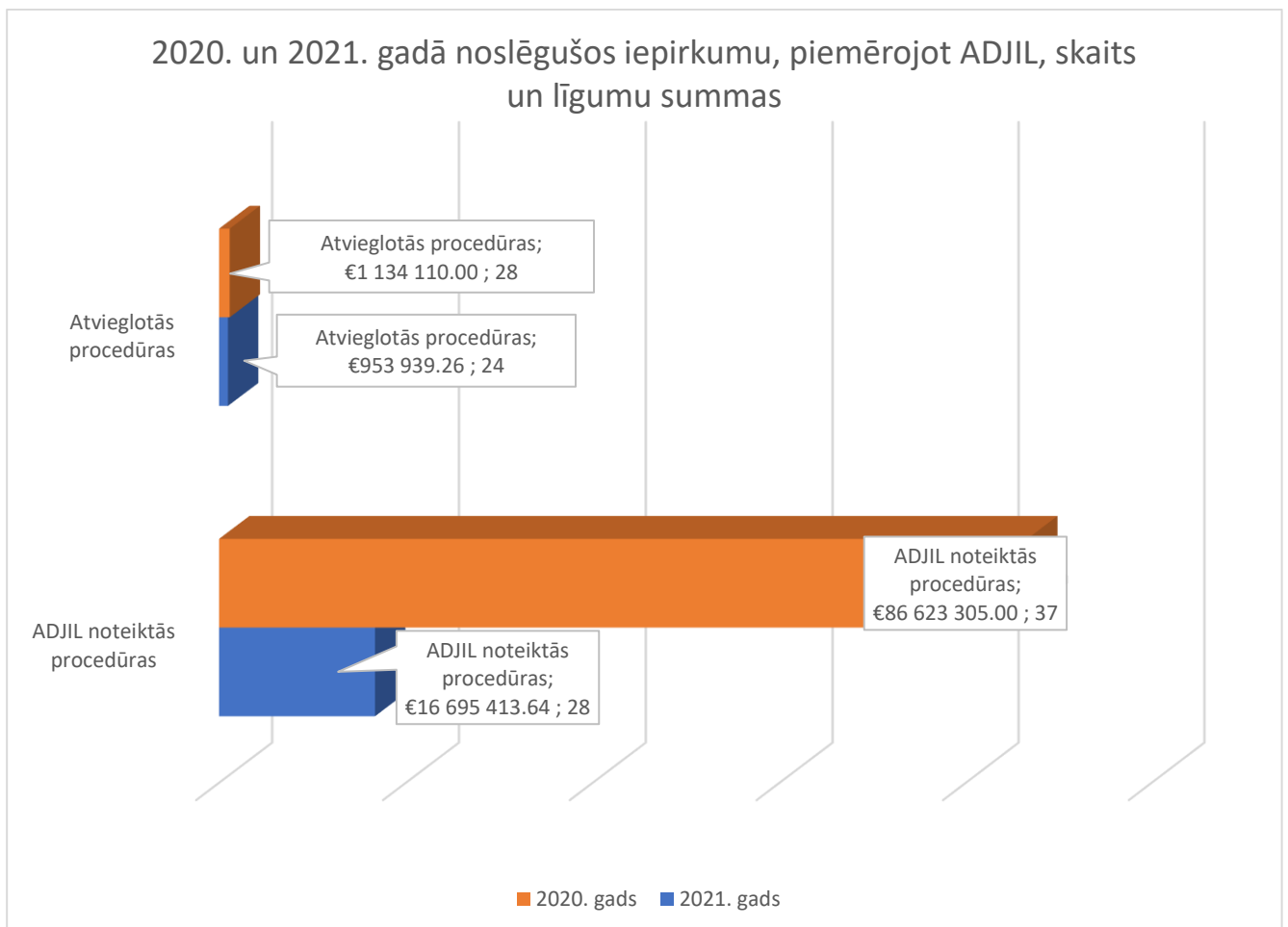
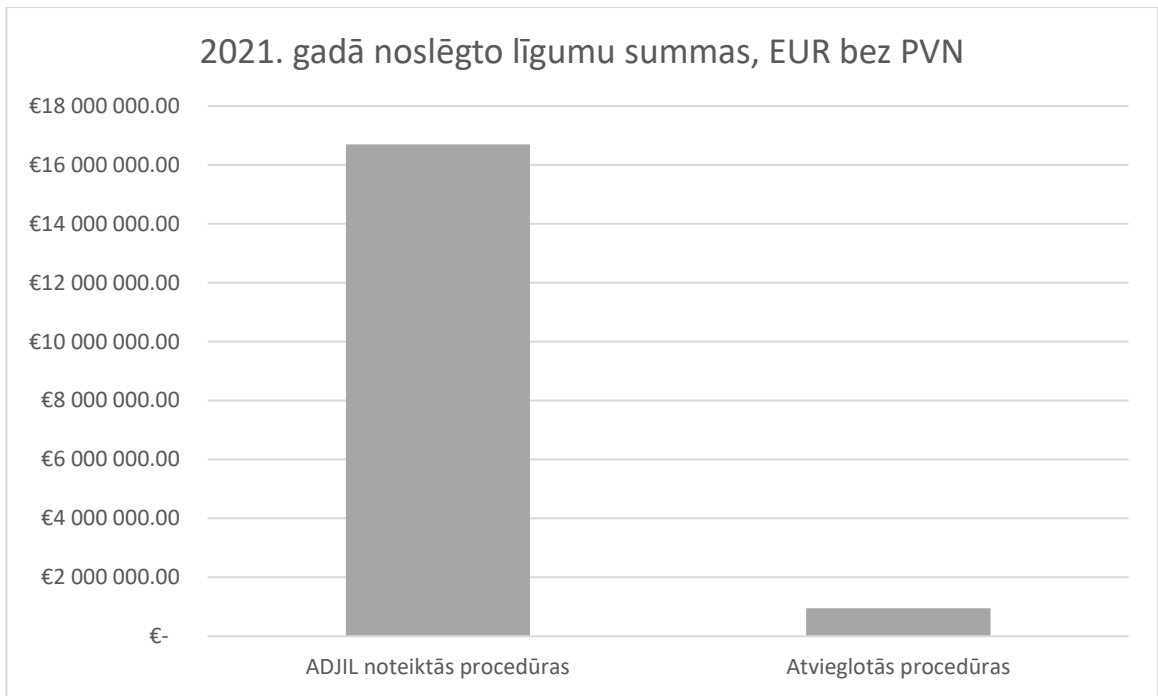

2. Iepirkumi, piemērojot ADJIL

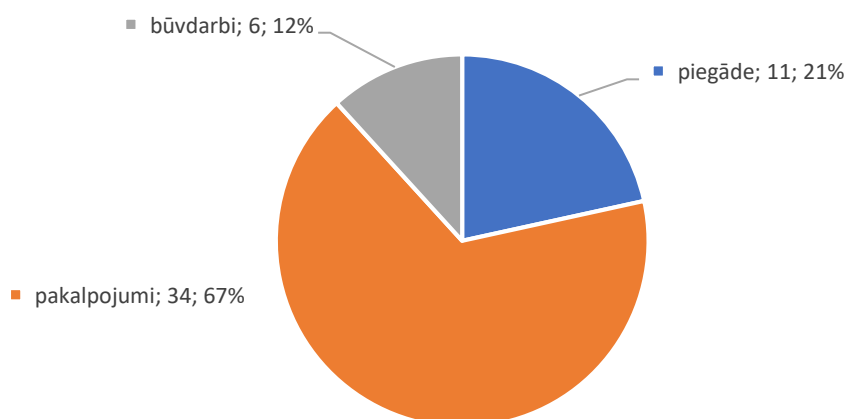
2021. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot ADJIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot ADJIL noteiktās procedūras:			
Virs ES līgumcenu sliekšņa			
Decentralizēti iepirkumi	5	€ 11 070 869.92	
Centralizēti iepirkumi			
Zem ES līgumcenu sliekšņa			
Decentralizēti iepirkumi	22	€ 5 624 543.72	
Centralizēti iepirkumi			
Kopā			
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
ADJIL 6. panta devītā daļa			
Decentralizēti iepirkumi	24	€ 953 939.26	
Centralizēti iepirkumi			
PAVISAM KOPĀ	51	€ 17 649 352.90	

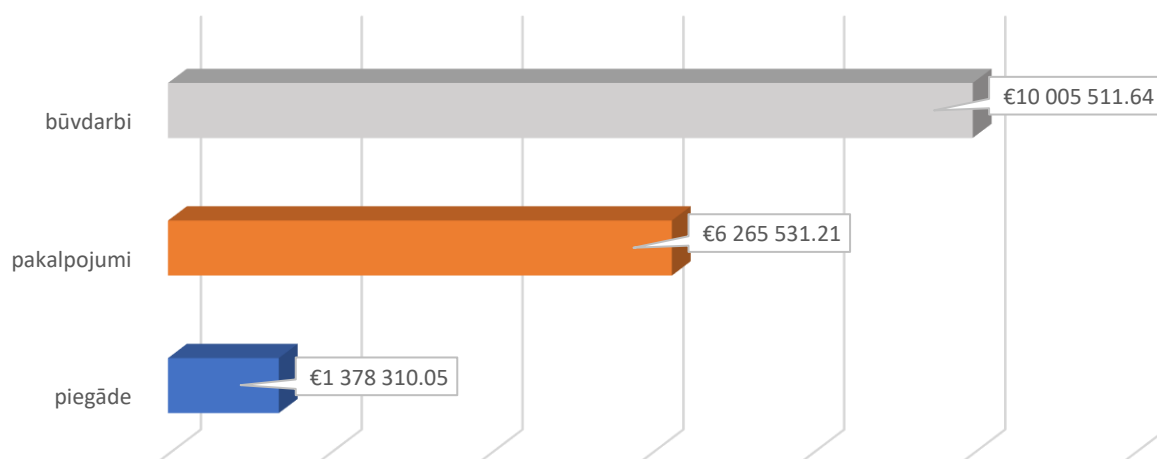

2021. gadā ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc iepirkuma priekšmeta veida

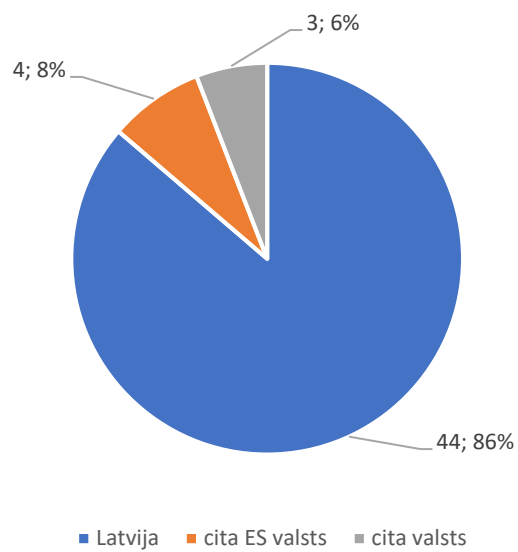
2021. gadā ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc noslēgto līgumu summas, EUR bez PVN

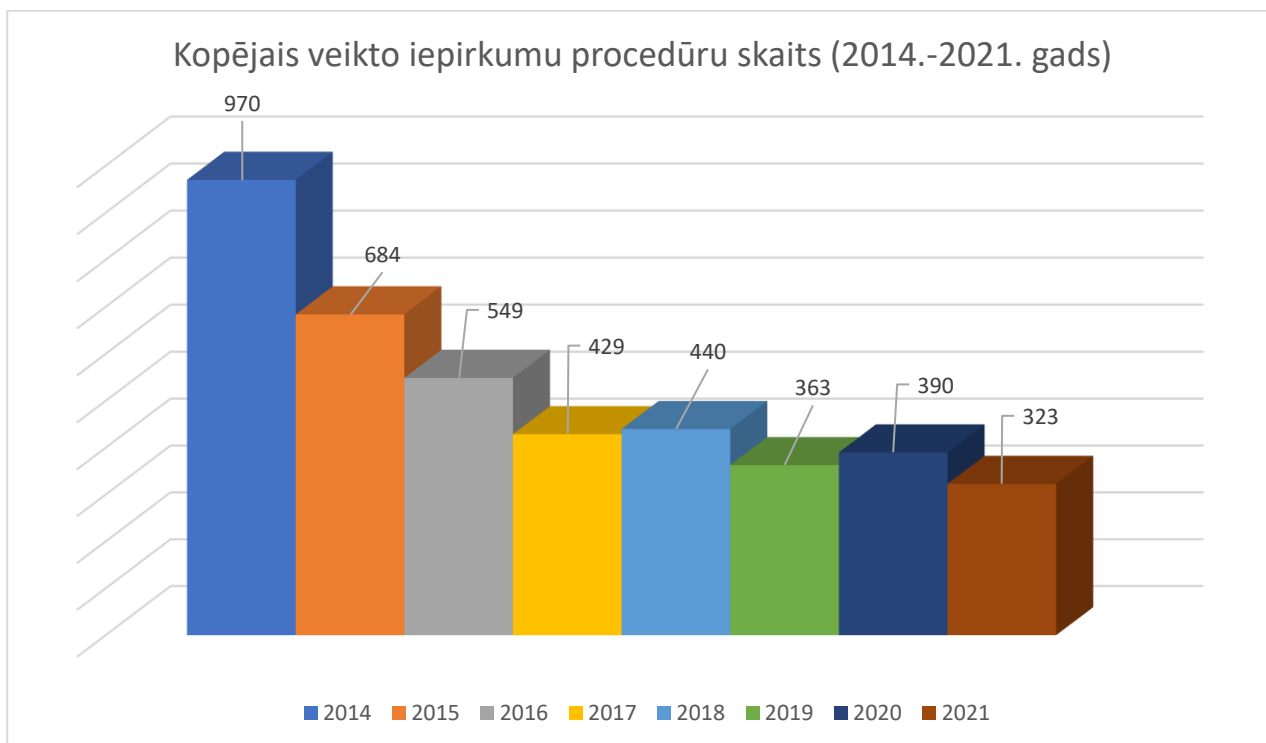
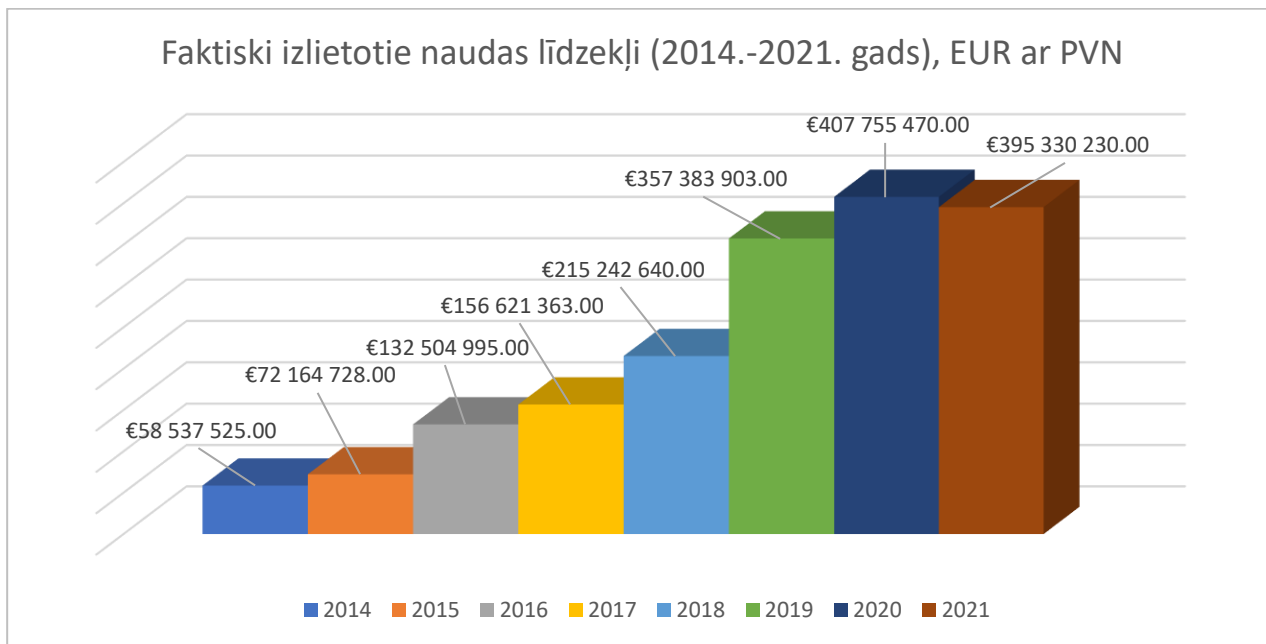
Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2021. gada ADJIL iepirkumos

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Latvija	44	€ 16 220 607.98
cita ES valsts	4	€ 873 668.00
cita valsts	3	€ 292 027.50
PAVISAM KOPĀ	51	€ 17 649 352.90

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2021. gada ADJIL
iepirkumos

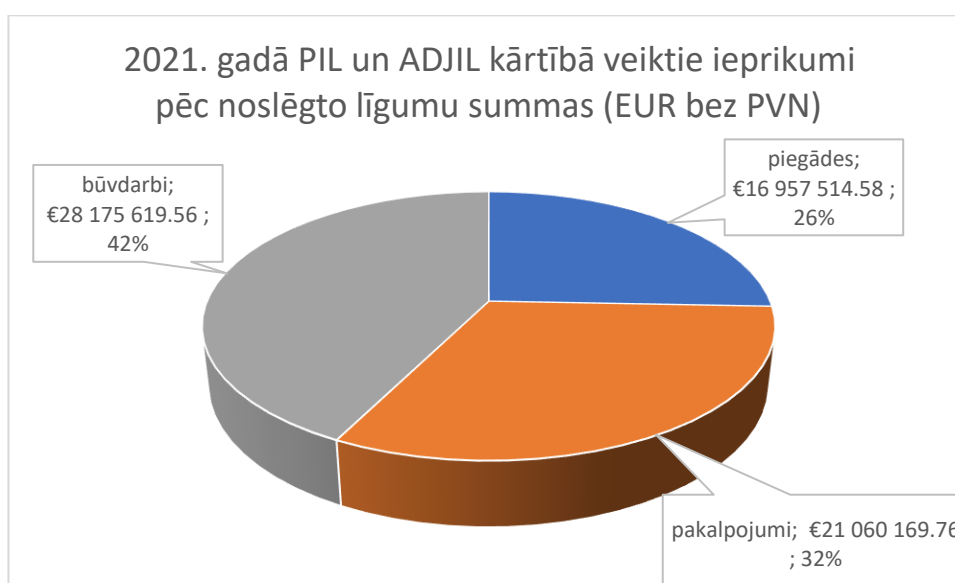
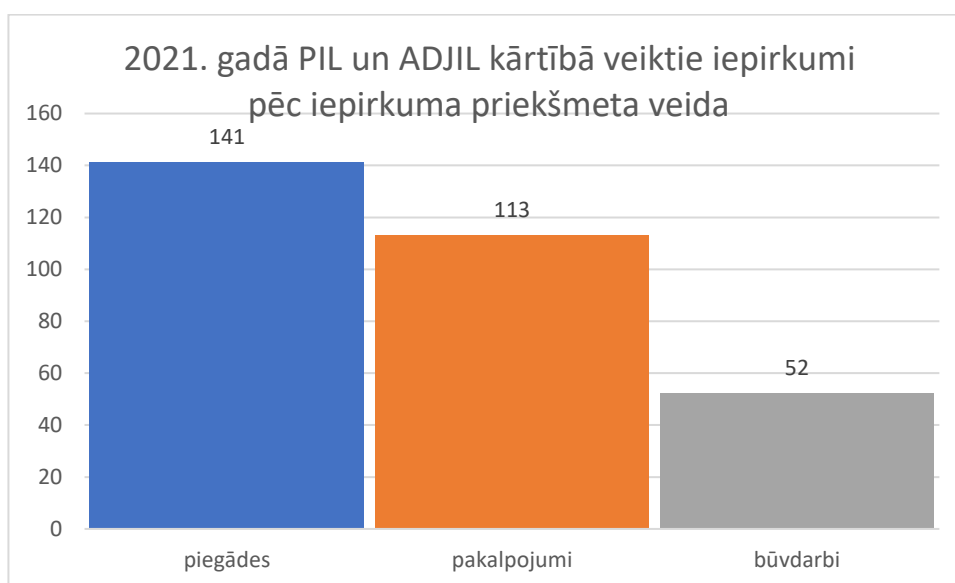

3. Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL

Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida 2021. gadā (izņemot iepirkumus EIS)

Iepirkuma priekšmeta veids	PIL		ADJIL		KOPĀ	
	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Piegādes	130	15 579 204.53	11	1 378 310.05	141	16 957 514.58
Pakalpojumi	79	14 794 638.55	34	6 265 531.21	113	21 060 169.76
Būvdarbi	46	18 170 107.92	6	10 005 511.64	52	28 175 619.56
Izņēmumi	17	393 791.00			17	393 791.00
KOPĀ:	272	48 937 742.00	51	17 649 352.90	323	66 587 094.90

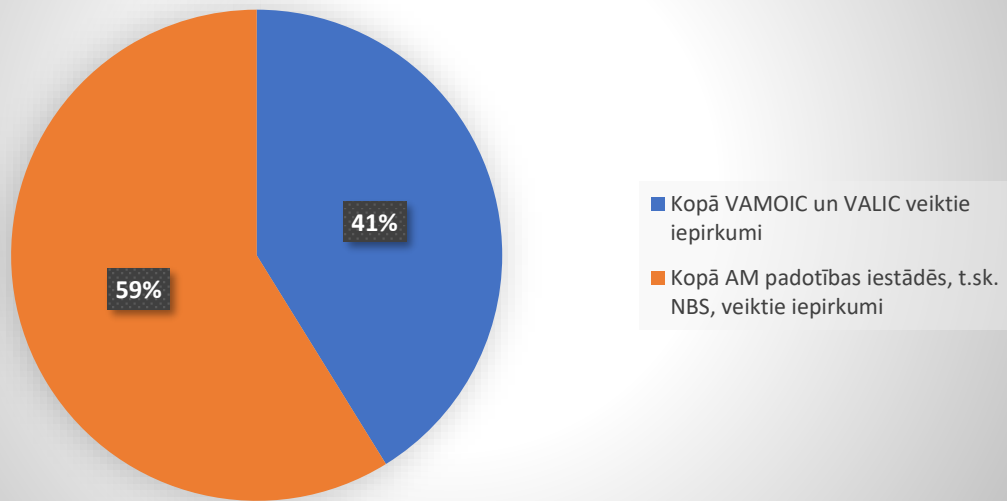

4. VAMOIC+VALIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS veiktie iepirkumi

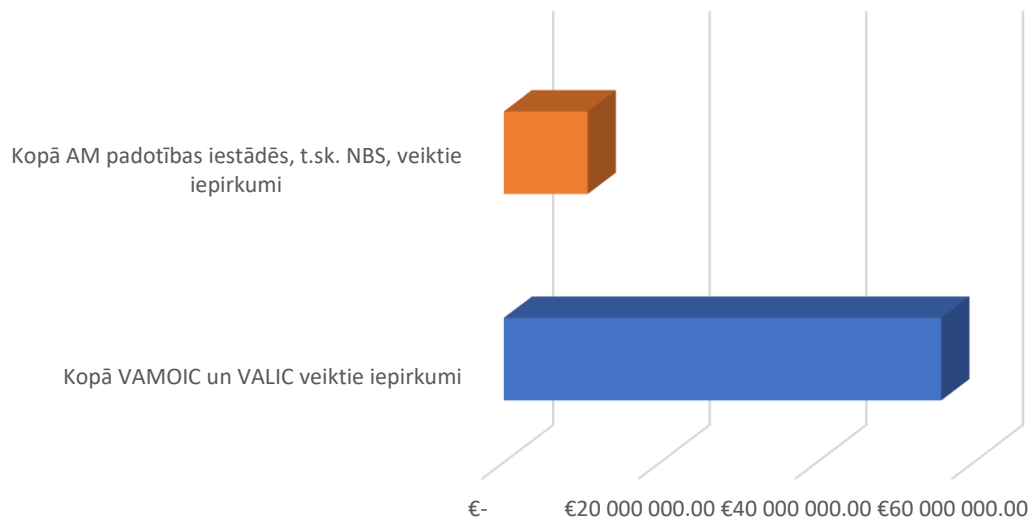
VAMOIC+VALIC un citu AM padotības iestāžu veiktie iepirkumi 2020./2021. gadā

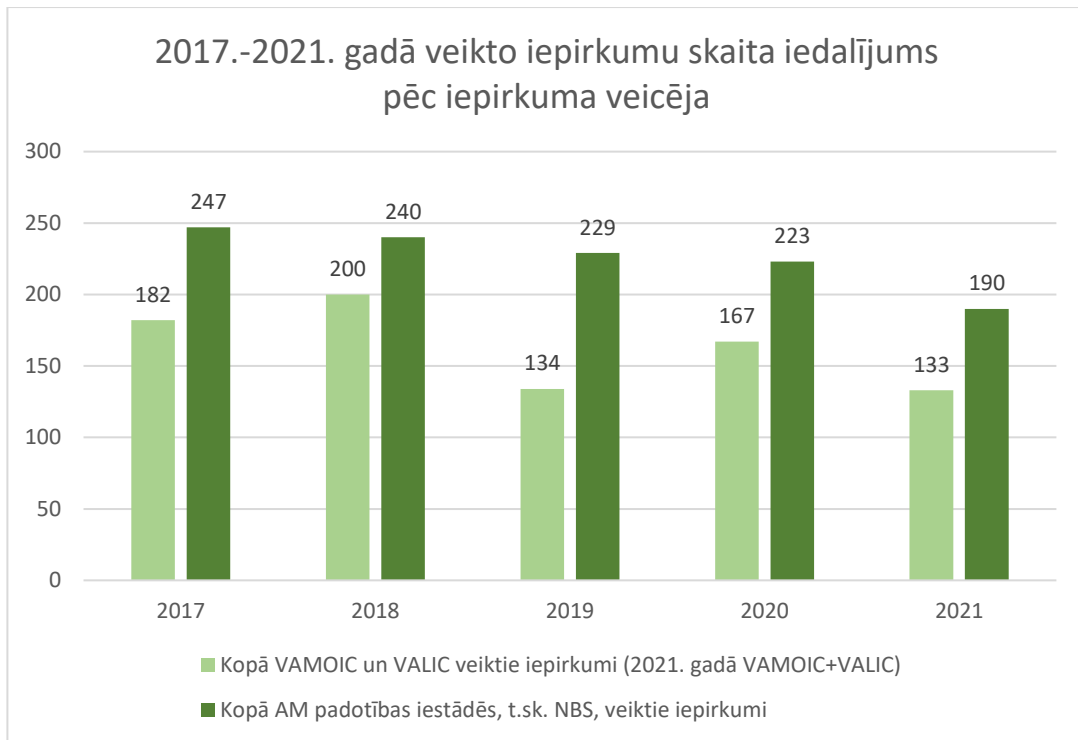
	2020. gadā veiktie iepirkumi		2021. gadā veiktie iepirkumi	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot PIL (2021. gadā VAMOIC un VALIC)	124	78 127 917	108	42 637 094,06
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot ADJIL (2021. gadā VAMOIC un VALIC)	43	86 175 610	25	13 228 197,95
Kopā VAMOIC veiktie iepirkumi (2021. gadā VAMOIC un VALIC)	167	164 303 527	133	55 865 292,01
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot PIL	201	7 307 766	164	6 300 647,84
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot ADJIL	22	1 581 805	26	4 421 154,95
Kopā AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi	223	8 889 571	190	10 721 802,79
PAVISAM KOPĀ	390	173 193 098	323	66 587 094,80

2021. gadā veikto iepirkumu skaita iedalījums pēc iepirkumu veicēja

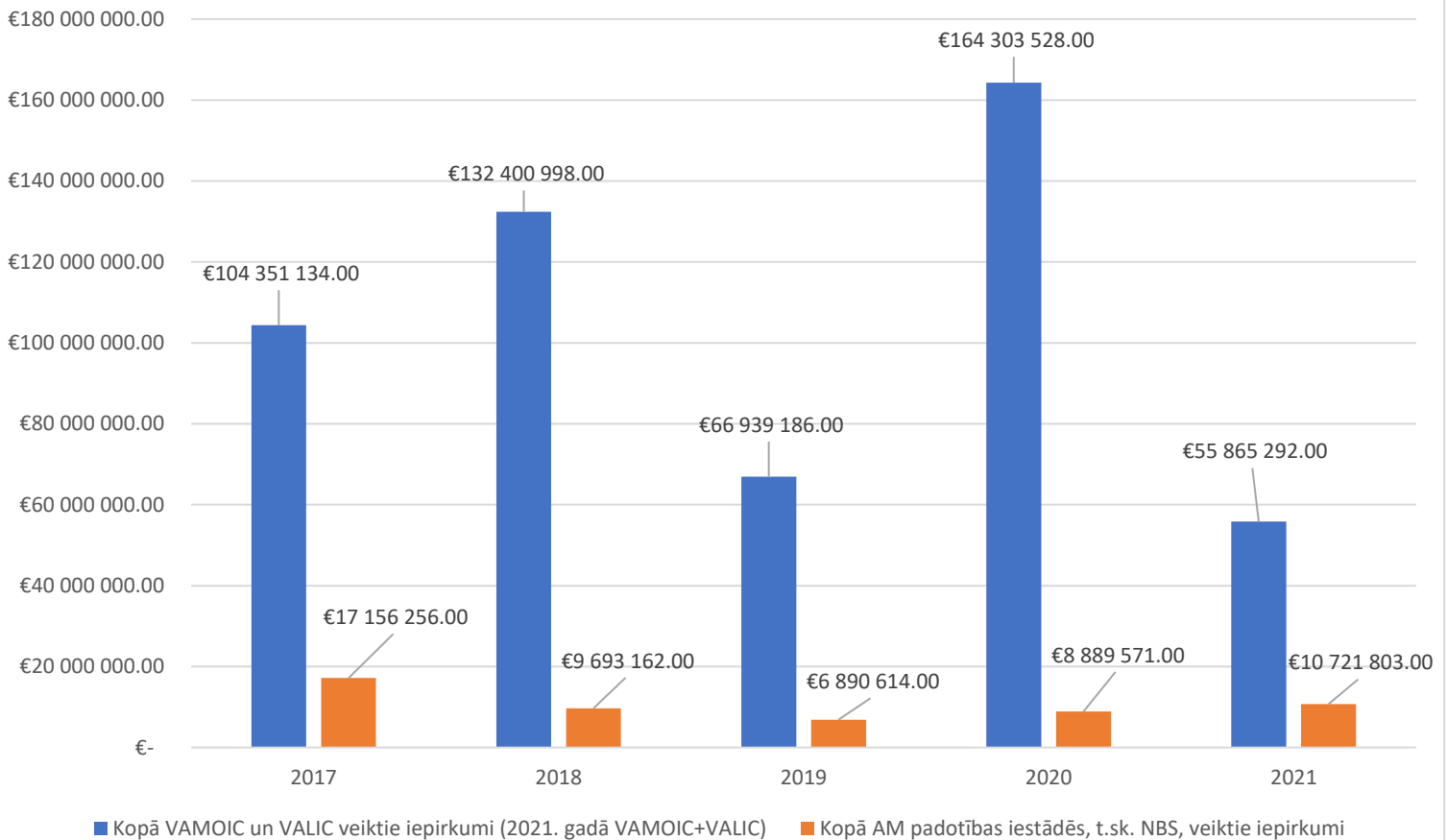

2021. gadā noslēgto līgumu summu (EUR bez PVN) iedalījums pēc iepirkumu veicēja

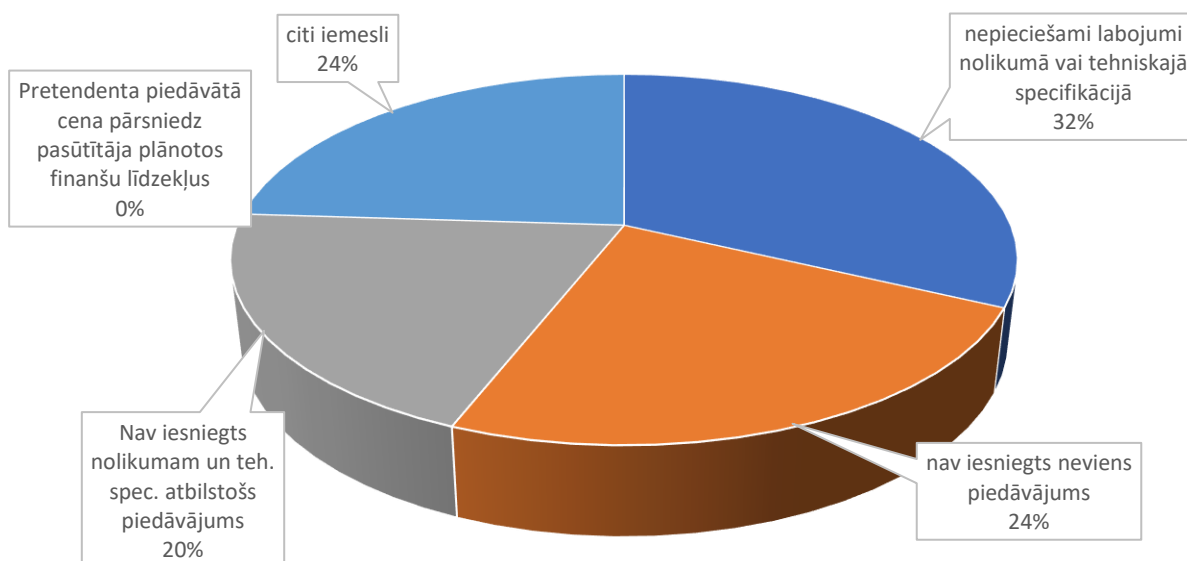

2017.-2021. gadā noslēgto līgumu summu (EUR bez PVN) iedalījums pēc iepirkuma veicēja

2021. gadā uzsākto iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli

Secinājumi

1. AM NAIPD ir apkopojis un analizējis 14 pasūtītāju (AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS) iesniegto pārskatu datus par 2021. gadā veiktajiem iepirkumiem.
2. 2021. gadā, piemērojot PIL, ir noslēgušies **272 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **59 266 113** eiro (bez PVN). Piemērojot ADJIL noteiktās iepirkumu procedūras, 2021. gadā ir veikti **51 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **17 649 353** eiro (bez PVN).
3. Piemērojot gan PIL, gan ADJIL, 2021. gadā pabeigti **323 iepirkumu** ar kopējo noslēgto līgumu summu **66 587 095** eiro (bez PVN). Papildus veikti iepirkumi EIS katalogā par 10 328 371 eiro (bez PVN). Tādējādi no aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta iepirkumiem PIL un ADJIL kārtībā, kā arī iepirkumiem EIS 2021. gadā kopā novirzīti **76 915 466** eiro (bez PVN).
4. Salīdzinot 2021. gada pārskatos norādītos datus ar 2020. gada datiem, redzams, ka samazinājies PIL iepirkuma procedūru skaits (no 325 iepirkumiem 2020. gadā uz 272 – 2021. gadā), kā arī samazinājusies kopējā noslēgto līgumu summa (no 96 642 991 eiro bez PVN uz 59 266 113 eiro bez PVN – ieskaitot iepirkumus EIS). Mazinājies ADJIL iepirkuma procedūru skaits (no 65 iepirkumiem 2020. gadā uz 51 – 2021. gadā), kā arī samazinājusies kopējā noslēgto līgumu summa (no 87 757 415 eiro bez PVN uz 17 649 353 eiro bez PVN).
5. Izmantojot EIS, 2021. gadā tika veikti maksājumi 10 328 371 eiro (bez PVN) apmērā, kas salīdzinot ar 2020. gadu ir samazinājušies, taču ir secināms, ka AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS, turpina aktīvi veikt iepirkumus, izmantojot EIS katalogu.
6. Kaut arī notiek pakāpeniska iepirkumu centralizācija, tomēr joprojām vairāk kā pusi (59%) no kopējā iepirkumu skaita 2021. gadā veica AM padotības iestādes, t.sk. NBS. AM regulāri tiek saņemtas arī AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, vēstules ar lūgumu deleģēt konkrētas iepirkumu pozīcijas attiecīgajai iestādei, taču bieži šie deleģētie iepirkumi nerealizējas, t.i., tiek pārtraukti/izbeigti, jo jālabo tehniskās specifikācijas utml.
7. 2021. gadā VAMOIC un VALIC ir veicis 108 iepirkuma procedūras, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 42 637 094 eiro (bez PVN) un 25 iepirkuma procedūras, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 13 228 198 eiro (bez PVN). Pārējās AM padotības iestādes, t.sk. NBS, kopā veikušas 164 iepirkumu, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 6 300 648 eiro (bez PVN), kā arī 26 iepirkumus, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 4 421 155 (bez PVN).
8. Faktiski izlietotie naudas līdzekļi 2021. gadā kopā sastāda **395 330 230** eiro (ar PVN). Salīdzinoši 2020. gadā veiktie maksājumi par iepirkumiem

bija 407 755 470 eiro (ar PVN), kas nozīmē, ka faktiskie maksājumi 2021. gadā samazinājušies par 3%.

9. 2021. gadā visvairāk veikti piegādes jeb preču iepirkumi (46%), tiem seko pakalpojumu iepirkumi (37%), kā arī būvdarbu iepirkumi (17%). Skatot iepirkuma priekšmetu procentuālo iedalījumu pēc 2021. gadā noslēgto līgumu summām, visvairāk finanšu līdzekļu – 42% - ir iztērēti būvdarbu iepirkumos, 32% - pakalpojumu iepirkumos, bet 26% - piegādes jeb preču iepirkumos.
10. Atbalstot vietējo uzņēmējdarbību, visbiežāk līgumi PIL (98%) un ADJIL (86%) kārtībā veiktajos iepirkumos noslēgti ar komersantiem no Latvijas, kas vērtējams ļoti pozitīvi, ņemot vērā piegāžu drošības faktoru un ilgtermiņa uzturēšanu (remonta izmaksas un glabāšana). Citu ES valstu pārstāvētie komersanti kopā noslēguši 11 līgumus jeb tikai 3% no kopējo noslēgto līgumu skaita. Savukārt citu valstu, kas nav ES dalībvalstis, komersanti 2021. gadā noslēguši 3 līgumus, kas sastāda 1%.
11. Iepirkumu apjoma skaita mazinājums, kā arī samazinājums faktiski iztērētajos finanšu līdzekļos ir skaidrojams ar to, ka 2021. gadā turpinājās Covid-19 pandēmija un šajā laikā VALIC tika deleģēts uzdevums centralizēti iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus, medicīniskās ierīces un citus saistītos materiāltehniskos līdzekļus un pakalpojumus. Šī uzdevuma izpilde būtiski noslogoja VALIC personālu, kā rezultātā zuda kapacitāte citu iepirkumu veikšanai.